

Hospodářská Besídka.

POŘÁDÁ JAN JANÁK.

Velké a malé farmy.

Dnešního dne síteliváme se na západě s farmami po většině rozsáhlými, avšak nedejme zajisté dohla, již se nepochybně mnozí z nás dočkají, kdy velká farma bude hodnota, kromě v krajinách, jež hrdí se pouze za pastviny. Jediné v takových jest farma mající rozsáhlé lány na prázdném místě. Zdá se býti zcela přirozeným a nezbytným, že dříve nebo později všechny velké farmy na západě v krajinách lehceji vzdělávacích, jakož i kolem měst a tržišť, budou rozděleny na čtvrtky a osmdesátky, jež stanou se domovy podnikavých a pokrokových rolníků. Tím zvýší se počet obyvatelstva na menší ploše, oživi se společenské styky, krajina nabude více školou povinného obyvatelstva a může pak tu dle vydržování lepší školy, městečka a města vzrůstati, takže na všech stranách bude sejeviti blahodárny vliv toho.

Dokud je pozemek laciný, nelze ovšem považovati farmy velké za nevýhodné. Nejlépe poslouchá se veřejný zájem, když možno vzdělávatí půdu s největší úsporou při největší výnosnosti, ale když se při tom úrodnost půdy nevyještěrá. Největší výtěžek z farmy jest jedině možným v krajinách, kde pěstuje se pouze jedna plodina, avšak při takovém způsobu farmařem vyčerpává se humus z půdy tak rychle, že nutnost sáhnouti k hospodaření střídavému a chovu dobytka nachází v čase velmi krátkém. Na našem západě, kde většina kukuřice věvodí, stoupá pozemek neustále v ceně, ale při tom zároveň následkem jednostranného hospodaření chudne. Když tudíž konečně farmařem nuceni chápati se farmařem všestranného a chovu dobytka, budou potřebovat mnohem více pracovních sil, aby úrodnost ze svých lán se dodělali. Jelikož však farmářských dělníků jest nedostatek, bude zajisté pro mnohé majitele výhodnějším, když část svých pozemků odprodají lidem, jež mohou obdělávati menší rozlohy sami, aniž by museli pomocníků si nanihati. To ovšem bude velikým dobrodíním pro zájmy společenské a přispěje se tak nemalou k zámožnosti obyvательства a rozkvětu jednotlivých států.

Velké farmy mohou obstáti jen v krajně nové, avšak jakmile stane se tato starší a hustěji se osadí, zájmy zúčastněných toho vyžadují, aby farmy podobné byly rozděleny a rozprodány lidem, již mohou na nich hospodařiti s větší výhodou.

K uvážení farmářů na západě.

Ve státech novoanglických nalézá se dnešní doby velký počet farem opuštěných, které jich majitelé zanechali proto, že nemohli udělati na nich živobytí vzhledem k půdě, která jest na nich tak vyčerpaná, že jen velmi spíše s věškerou námahou se odměňuje. Půda ta připravena o původní svoji hodnotu a výnosnost různými plodinami. Jednou z hlavních bylo též nerozumné používání umělých hnojiv strojních hnojiv. Jakmile počala půda ve všech ohledech ochabovati, používalo se hned velké množství hnojiv umělých na úkor zachování a používání mrvy chlívské. Tím ovšem byla půda v mnoha případech humusu takřka úplně zbavena, a bez něho mrtvou, chladnou a neplodnou.

Totéž stane se po čase v státech západních, pakli farmáři budou neustále přidržívat se pěstování obilí, aniž by je střídali s jetelemi a používali k hnojení mrvy chlívské. Pakli nechopí se též vedle polního hospodářství chovu dobytka a nebudou svoje pole chlívským hnojem mrviti, půda se dočasně ochudí; když pak chopí se taktiky farmářů východních a budou snažiti se stav ten napravit hnojením umělým, octnou se tam, kde octnuli se dnes mnozí farmáři států východních.

Udržeti půdu v úrodnosti hnojením umělým, tak jako i bez něho, jest úplně nemožným, pakliže se nesnažíme zachovati v ní stálou zásobu humusu nebli částečně setelých látek rostlinných. A toho dá se docíliti jediné střídáním obilí s jetelemi a jinými plodinami, chovem dobytka k spotřebě těchto a hospodařením s hnojem, aby mohl býti půdě vrácen.

Tom způsobem může se úrodnost půdy zachovati neoslabenou tisíců let. Jinak je to pouze otázku času, kdy půda odmítne rodiči a vypudí své obyvatele, jako Palestina ukázala na dětech Israele, když byl zákon mosaický zrušen, takže se statky sousedů její a obdělávány byly nájemníky,

na české zpěvy. Bude to pro vás velmi užitečným osvětlením, když zapříváte si s celou rodinou v pěkném souladu několik písni národních každého večera. Hleďte tráviti zimní večery zábavně a ušlechtilé, tím nejlépe udržíte se celá rodina pohromadě a rodinné štěstí bude jen vzrůstat.

Nákazlivá nemoc mezi dobytkem ve státech novoanglických.

Poněvadž se v Maine, v New Hampshire, ve Vermontu, v Massachusetts, v Connecticutu a v Rhode Islandu objevila zlá, nákazlivá nemoc mezi hovčím dobytkem, vydal sekretář zemědělský nařízení, aby tyto státy byly uzavřeny a nebezpečná nemoc by tím byla omezena na ony státy.

Vedle toho se státní správy přičiní všemožně, aby pomoci karantény nemoc omezily by nepronikla do států západních a nezpůsobila ohromné škody na dobytku, ale také na vývozu jeho do ciziny.

Zemědělský odbor uzavřel přístavy v Bostonu a Portlandu všechno vývozu hospodářského zvířectva předním, sobotu. Jen z přístavu newyorského a z baltimorského možno vyvézti hospodářského zvířectva do ciziny.

Tato nebezpečná kopytní nemoc a slintavka se vyskytla v našich zemích na osmnácti letech a dle mínění sekretáře Wilsona byla sem zavlečena z Evropy, kde více méně je ní dobytek neustále po stěžen.

Anglie uzavřela všechny své přístavy vývozu hospodářského zvířectva z přístavů novoanglických a toto uzavření jest platným ode dne 5. prosince.

Mezi jakými panují obavy, že Anglie může uzavřiti přístavy své proti všemu dobytku vyváženému z Ameriky.

Praktické výsledky mezinárodní výstavy hospodářského zvířectva.

Mezinárodní výstava hospodářského zvířectva, která byla zahájena předním soboty v Chicagu, bude tou nejdokonalejší z dosavadních mezinárodních výstav, které v tomto městě byly až dosud pořádaný.

K této skvělé mezinárodní výstavě jest přihlášeno téměř 4000 kusů různých cenových hospodářských zvířat, jež reprezentují nejúspěšnější druhy a výstava ta bude nepochybně zdrojem poučení nejen pro farmáře a dobytekáře, ale i pro celou širokou veřejnost.

Mezinárodní tato výstava se hodí nejlépe pro Chicagu, které jest největším tržištěm hospodářského zvířectva na celém světě.

Výstava tato pořádaná jest již po celou řadu let v Chicagu a čím dále tím více zaujímá pozornost odborníků nejen ve Spojených Státech a v Kanadě, ale i v Evropě a, a praktické její výsledky se nejlépe objevují v našem chovu hospodářského zvířectva.

Farmě z této výstavy nabývají poučení, jaký druh hovčímho dobytka jest nejvíce hledán a nejlépe placen, jaký druh vepřového a skopového dobytka přináší nejlepší užitek a nejlepší ceny a následkem toho snaží se svým chovem vyhověti těmto požadavkům spotřebitelů a tím se zušlechťuje náš chov hospodářského zvířectva a nabývá tím mnohem větší hodnoty.

Od roku 1878, kdy taková výstava poprvé byla pořádaná v Chicagu, tu hodnota hospodářského zvířectva vzrostla z \$1,574,620,783 na \$2,212,760,536 a tento odbor reprezentuje větší bohatství nežli všechny jiné odbohy v našem hospodářství. Naše skližež obilí, počítaje v to pšenici, kornu, oves, žito a ječmen měla cenu \$1,319,775,132 v roce 1900, tedy o \$892,985,404 méně nežli reprezentovala náš hospodářský zvěřivost.

Tento vzrůst hodnoty a zušlechťování našeho chovu by přivoděni hospodářskými státními výstavami a mezinárodní výstavou Chicagskou, která každý rok ony výstavy korunuje.

Jak velice vzrůstá hodnota hospodářského zvířectva, toho nejlepší důkaz podává nám opět spolkový census. Tak v r. 1878 nalézalo se ve Spojených Státech 11,300,100 kusů dojníc, jež ceny byly na \$298,499,866 a obnášela tedy průměrná cena jednoho dojnice \$26. V roce 1900, 16,292,360 kusů dojníc bylo cenová na \$514,812,106 a průměrná cena jednoho dojnice obnášela dle toho \$31.60.

329,541,703 kusů jiného hovčímho dobytka mělo v roce 1878 průměrnou cenu \$17. — a 689,486,260 kusů téhož dobytka mělo v r. 1900 průměrnou cenu \$21.00 jak vidíme, počet tohoto dobytka se od r. 1878 téměř zdvojnásobil a hodnota jeho vzrostla o 25 procent.

To jest nejlepší důkazem, že hospodářské výstavy vedou k zušlechťování chovu a tím zároveň k zvýšení průměrné hodnoty hospodářského zvířectva.

Přehled za měsíc listopad o nastávající úrodě.

Výhledy dosud příznivé.

Hessenská moucha působí částečné škody na ranném zásevu.

Z povětrnostní kanceláře vydána byla v úterý zpráva o nastávající úrodě, v níž se poukazuje na dosavadní dobré vyhlídky. Počasí v měsíci listopadu bylo neobvykle mírné ve všech distriktech východně od Rocky Mountains, s příliš silnými dešti na severním pacifickém pobřeží a v nižším missouriském údolí a k západnímu záložnímu pobřeží a také ve velké části jeho atlantických států.

Veškeré zprávy poukazují k tomu, že stav pšenice ozimky v posledním měsíci byl velmi slibný s dostatečnou vláhou a mírnou teplotou osení rychle pokračovalo ve vzrůstu, zvláště ale v středních údolích, v Oklahomě a Texasu. Na ranném zásevu objevila se hessenská moucha žlutá, avšak pozdní zásev zůstal od toho hmyzu nepoškozen. V Texasu ranný zásev jest 12 až 18 palců vysoký, ale může snadno býti poškozen mraziky. Na severním pacifickém pobřeží bylo počasí velmi nepříznivé pro setbu.

Zde následují podrobné telegrafické zprávy, týkající se hlavně ozimky, z různých států:

MISSOURI Počasí bylo neobvykle teplé s více nežli průměrným deštěm, což působilo velmi příznivě na zásev ozimky. Tu a tam jsou stížnosti na rez a na poškozování ranného zásevu hessenskou mouchou, avšak z velké části zásev pozdější jest v znamenitém stavu a něco se ho použivá k pastvě.

ZÁP. VIRGINIE Ačkoli bylo velmi sucho až do posledního týdne, tu pšenice, žito a oves jsou v znamenitém stavu a všechny zprávy z jednotlivých okresů souhlasí v tom, že pozdní zásev nebyl za posledních několik roků v lepším stavu nežli jest letos. Tu a tam jsou stížnosti na mouchy. V první polovici měsíce byla korna až skoro příliš suchá ku sklizení, ale nyní jest již téměř všechna sklizena a uložena v křibech. Hospodářské zvířectvo jest všeobecně v dobrém stavu.

KANSAS Počasí bylo příznivé pro vzrůst, ale nepřítivné pro polní orče. Pšenice roste dobře, má zdravou barvu a jest silná. V jeho východních okresech jest poneěk poškozována mouchou Zásev potřebuje vláhy na severovýchodě, s ulomaváním korny se rychle pokračuje.

MICHIGAN — Poslední měsíc byl všeobecně velice příznivý pro ozimní zásev pšenice, jež nalézá se v dobrém stavu, ukazující zdravou barvu. Dle zpráv rozloha zásevu jest letos menší nežli byla loni. Na ranním zásevu objevila se hessenská moucha.

TEXAS—Mrazík, který uhořel dne 27. listopadu, byl všeobecný, vyjmaje na pobřeží. Vlaha byla přílišná a teky se skoro rozvodnily. Příznivé povětrnostní poměry způsobily rychlý vzrůst pšenice a na některých polích zásev jest 12 až 18 palců vysoký a může snadno býti poškozen prvním silným mrazem. Jinak pšenice a ostatní zásev nebyl nikdy v tak slibném stavu jako jest letos. Pozdě sázená a podruhé sázená bavina jest velmi poškozena deštivým počasím a mraziky, které potom uhořely. Bavina, která se otevřela před všeobecnými dešti, byla velmi poškozena a některá nestojí ani za sbírání. Rýže, nalézající se v kopkách, byla také deštěm poškozena. Sklizež cukrové třtiny jest uspokojující.

ILLINOIS—Počasí bylo teplé, s dostatečným množstvím deště v jižní části státu. Pšenice jest neobvykle pěkná na severu a v středu a ucházející na jihu. V některých částech jihu a středu jest poškozována rezí a mouchou, ale tyto škody byly zastaveny posledními dešti. Pastviny jsou zelené a hospodářské zvířectvo jest v dobrém stavu.

INDIANA—Počasí bylo neobvykle příznivé pro rychlý vzrůst pozdějšího obilí, ale skoro všechna pšenice, zasetá před 25. zářím, jest více méně poškozována mouchami. Většina pšenice byla však zasetá po 25. září a proto se nalézá ve velmi slibném stavu.

OHIO—Pšenice vyrazila pěkně a vzrůst její jest velmi silný, tak že se některé hospodářské domácnosti, jež zůstaly bujná na některých polích. Na ranném zásevu objevila se hessenská moucha, ale pozdní jest již ušetřena.

OKLAHOMA A IND. TERR.—Dostatek deště, spojený s mírnou teplotou, účinkoval znamenitě na pšenici, která rychle vzrůstala po celý měsíc. Půda byla ale příliš vlhká na spásání rychle rostoucího zásevu. Výhledy dosavadní uspokojující.

ZDARMA POSLEME VÁM

jednu balíček záručného léku i lékařské dobrozdání pro váš případ hojíme každou nemoc, způsobenou z jakékoliv příčiny

Pro každého člověka by měla býti jakási brána k každý mladík by měl vědět, že polhování jest pramen radosti mladosti, tudíž síly a korení života. Ti, kdož trpí různými následky pohovlivé slabosti, vyčerpání, neschopnosti, strachy, mrazky, syfilisu, kapavky a varicelly, žádají se, aby nám psali. Nezapomínejte, že my hojíme každou nemoc, způsobenou z jakékoliv příčiny. Vypísej svoji vlastními slovy, co vám schází. Neodkládejte, neboť si nepropíjete žádným odkladem. Písejte nám hned a zbytek se navzdory jakékoliv nemoci, kterou máte. Těsně zmožen, kteří by rádi stoupli, dostali chuť k jídlu, těšili se z občerstvujícího spánku a cítili, že každé tlamění v jejich těle je posláno, měly by se učiti u nás. Tisíce podobných dopisů dostáváme od lidí, již pozbylých víry naděje a štěstí od nás. Muži, ženy, děti. Zdobte se listu popisu své choroby do

State Medical Institute,
1236 Elektra Building, 407 Wayne, Ind.
Když píšete, zmíňte se o Pokrok Západu.

OREGON—Počasí bylo nepřítivné pro orbou a setbu a následkem toho mnohem méně této práce vykonáno nežli obyčejně. Ranné zaseté pšenice má silný a zdravý vzrůst, ale vyklíčovala a vzrůstala pomalu.

WASHINGTON—Mírný a deštivý měsíc. Žádné silné mrazíky. Říjen byl příliš suchý pro setbu, tak že jen čtvrtina zimní pšenice byla zasetá před deštivou sezónou. Přišlo skoro po celé tři týdny, načež mrazilo v chladnějších okresech a tam nalézá se pšenice pod rouškou až pěti palců sněhu. Jinak vzrůstá pěkně a vypadá zdravě.

Ju. ius Treitschke,
obchodník importovanými i domácími
vínými a lihovinami
Příznivým pivem a
jemnými doutnky
501, 503 a 523 jižní 13. ul.
OMAHA, NEBR.

Nejlepší to útok v městě. Vkusné záručené pokoje k pronájmům na denní týden—za 50c, až \$1.00 denně. Chutné studené zakusky stále připraveny. Za \$10.00 výborného zboží stále v zásobě, jež lze koupiti za ceny levnější, než jaké se platí jinde za zboží spjatější. Ickst. 46 JULIUS TREITSCHKE.

Největší... MASNÝ KRÁM
na již straně města vlastní krajiní
Bratři Kunclové,
dílno 1244 jižní 13. ul.
Největší zásoby masa všeho druhu
uzenec, salámů, šunek a vůbec všeho, co o tomto sortě spadá.
Ceny levnější, než kdekoli jinde.

ABSTRAKTY
—VYHOTOVUJE—
S. M. Sadler,
17th and Farnam, Patterson Bldg.
Zeptejte se naň u tohoto listu. Tel. 1286

NORTH-WESTERN DRÁHA
zkrácení času, zlepšená obsluha
2. listopadu.
Denní chicagský zvláštní vlak vyjíždí v 7.30 ráno místo v 7.00 ráno. V tom dobu přijíždí do Chicaga.
Denní St. Paul. expresní vlak vyjíždí v 7.10 ráno místo v 6.55. V tom dobu přijíždí do St. Paul—Mpls.
Čís. 2 Overland limited do Chicaga v 7.45 večer, má spací vozy pouze. Daleko rychleji jede na západ, z Chicaga do Omahy.
North Western to může učiniti
Městská úřadovna: 1401-3 Farnam ul.
Předplatte se na "Pokrok Západu", pouze \$1.00 ročně.

Pokrok Západu,

nejlacnější týdeník na západě, pouze \$1.00 ročně.

Nebraska Business Shorthand College.
Boyd Building roh 17te a Harney ul. - Omaha, Neb.
Pohled na odbor obchodem a bankovní.
Schválena řídící vyšších škol, předními obchodníky a soudními zpravodaji.

Kněževědění... Obchodní systém od polské...
Těsnopis... Grammatik a Gregorův systém...
Strojopisectví... Metodická dotýkavá...
Angličtina... Prakticky a dokonale.

"UPLNĚ DOKONALÁ"
Nejlepší a nejdokonalejší ústav na západě.
\$3000 uloženo min. roku v nových psacích strojích.
\$2500 uloženo v novém zařízení odboru obchodního.
Další poschodí pronajato k pohodlí žáků.
Mista opatřena 90 proc. všech ložských žáků.
Opatřujeme práci pro žáky mimo školních hodin, by na stravu vydělali si mohli.
Podzimní běh počne 2. září.
Písejte si pro krásný katalog zdarma

ADRESA: A. C. ONG, A. M., LL. B., pres. OMAHA, NEB.

HAMBURSKO-AMERICKÁ LINIE.

Společnost tato udržuje celý rok pravidelné spojení s Evropou dvousměrnými loděmi. Nejrychlejší jízda z New Yorku do Hamburku. Lodě odjíždějí ve čtvrtek v sobotu.

Hamburgsko-americká Linie jest nejsilnější Německá Trans-Atlantická Paroplav. Společnost a vlastní 202 lodí majících úhrnnou nosnost 541,083 tun a 20 2 těchto jsou veliké námořní parníky zahrnující 24 dvousměrných parolodí, které na pohodlí cestujících zvlášť zařízeny jsou. Takový počet parolodí nevlastní žádná jiná společnost. Ohledně přepravy a cen obraťte se na.....

HAMBURG-AMERICAN LINE
37 BROADWAY, gen. úřad společnosti NEW YORK.
159 Randolph St., Chicago, Ill. (nebo jinde, kde máte)

Paroplav. Spol. Sev.-německého Lloyd.

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 15 hodin a 10 minut.

Po parolodích expresních z New Yorku do Bremen.....\$38.00
Po parolodích prav. delavch z New Yorku do Bremen.....\$30.00
Po parolodích expresních z Bremen do New Yorku.....\$38.50
Po parolodích pravidelných z Bremen do New Yorku.....\$30.50

Hlavní úřadovna
JELRICHS & CO, 5, Broadway, New York
Hlavní jednatelé pro západ
H. CLAUSENIUS & CO., 90-92 DEARBORN Street CHICAGO, ILLINOIS.

Lee-Glass-Andraesen Hardware Cema.

—prodává ve velkém—
Tlačení, vyrábění a kovové plechové náčiní. — Cizoznaný plech, železný, ocelový a kovové zboží. — Otvárací drát, hřebíky, nožičkové zboží, nůžky, stříhače, zrnáče, náboje a sportovské zboží.....
9th & Harney ulice. Omaha, Nebr.

Severovy léky

Severův Silitel srdce
Severova ŽALUDEČNÍ HOŘKÁ
Severův Tišitel dětí
Severův Regulátor

rychle působí na srdeční vady, vodnatelnost, slabost tělesnou, nepravidelný oběh, návaly mldob, síly a vzpružuje celou soustavu.

Cena \$1.00.

Severův Silitel srdce
Severova ŽALUDEČNÍ HOŘKÁ
Severův Tišitel dětí
Severův Regulátor

působí rychle a trvale ve všech případech bolesti hlavy a neuralgie, v bolestech měsíčních i zmírňuje každou horkost. Nemají zhubné účinku na oběh krve. Cena 25 c.

Severův Regulátor
přináší pohodu, a občerstvující spánek dětem. Ulevuje boleni a většinou koliku, zapuzuje křeče, spotník a horkost, povzbuzuje trávení a zajišťuje spánek.

Cena 25 ctů.

Severův Regulátor
upravuje všechny nemoci, nemoci nepravdělnosti, odstraňuje překrvácení, choroby vaječníků a všechny nemoci spojené s těhotenstvím, porodem a změnou života.
Cena \$1.00.

Severův Regulátor
Lékařskou poradu dáme zcela ZDARMA.
Cena 50c a \$1.

W. F. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA.